

Zemřel český historik Toman Brod, přeživší holokaustu

26.5.2026 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ve věku 97 let zemřel v sobotu 23. května 2026 historik, publicista a pamětník holokaustu Toman Brod. Patřil k výrazným osobnostem české historiografie a veřejného života, které svým dílem i osobním osudem připomínaly tragické zkušenosti 20. století. „Toman Brod byl mimořádný člověk, který dokázal kriticky reflektovat nejen nacistickou totalitu, ale i vlastní zkušenost s komunistickým režimem. Jeho životní příběh představuje důležité svědectví o dějinách 20. století a zároveň závazek, abychom na tyto zkušenosti nikdy nezapomněli,“ uvedl Ladislav Kudrna, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů.

„Jeho životní příběh představuje důležité svědectví o dějinách 20. století.“

Toman Brod prošel během druhé světové války ghettem v Terezíně, koncentračními tábory v Osvětimi a Gross-Rosenu a jako jediný z nejbližší rodiny přežil holokaust. Po válce vystudoval historii a působil ve Vojenském historickém ústavu. Po roce 1968 byl z politických důvodů perzekvován a později podepsal Chartu 77. Jeho dílu se věnoval rovněž Ladislav Kudrna ve studii „Příběh jedné knihy“, publikované v časopise *Paměť a dějiny* 3/2010. Vzpomínky Tomana Broda zachycuje také autobiografická kniha *Ještě že člověk neví, co ho čeká*.

Ústav pro studium totalitních režimů vyjadřuje upřímnou soustrast rodině, blízkým i všem, kteří Tomana Broda znali a vážili si jeho práce. Jeho osobní svědectví, historické dílo i občanský postoj zůstávají důležitou součástí paměti české společnosti a připomínkou hodnot svobody, demokracie a lidské důstojnosti.

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**

FOTO: **PAMĚŤ NÁRODA**

<https://www.ustrcr.cz/101133>